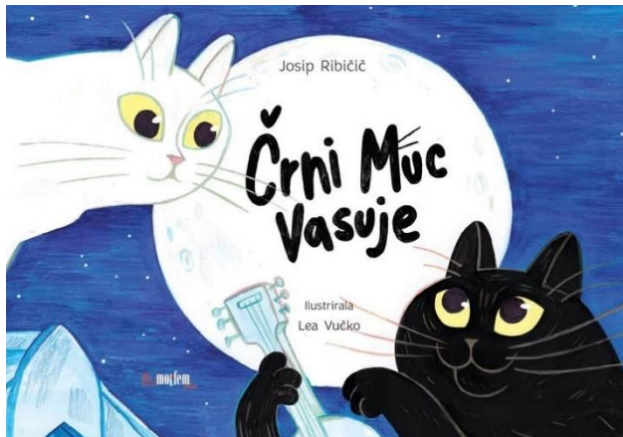

Ribičič, Josip: **Črni muc vasuje**.

Prepesnila Jelena Isak Kres ; ilustrirala Lea Vučko. (Morfemplus, 2026), 68 str.

C – 1. stopnja

| mačke | prijateljstvo | snubitve | dogodivščine | humor | živali v domišljiji

Josip Ribičič (1886-1969) je zgodbo *Črni muc vasuje* napisal leta 1946 in z drugimi njegovim deli se je uvrstila v slovensko klasično literaturo za otroke. Preveva jo igrivost, hudomušnost in blaga vzgojnost. V pričujoči slikanici je besedilo v prepesnitvi Jelene Isak Kres bogato opremljeno z ilustracijami Lea Vučko. Sporočilnost pa je še vedno aktualna: pretiravanje in prazne obljube so daleč od resničnosti.

Spodbude za branje:

Besedilo ob ilustracijah lahko **beremo otrokom v predšolskem obdobju**.

Lahko ga berejo **samostojni bralci**. Toda nisem prepričana, da bi mladi bralci ravno množično in z veseljem brali to slikanico, besedilo je namreč arhaično, najbrž je v njem tudi nekaj neznanih besed otrokom. Morda jim bo tudi dolgočasno zblíževanje muca in muce ter zaključek preveč neljubezniv.

Beremo ga **odrasli oz. starejši** in se spominjamo svojih nekdanjih srečanj s *Črnim mucem*. Toda še lepše nam bo, če ga starejši beremo otrokom! Slikanica z besedilom, ki sodi v slovensko literarno dediščino, se mi zdi namreč še kako primerna za **medgeneracijsko branje**! In kombinacija pesmi in proze je kot nalašč za glasno branje!

Morda glasno branje v medgeneracijski bralni skupini (starejši in otroci 1. triletja OŠ!) organiziramo takole: Besedilo berejo trije bralci: črnega muca bere moški, belo muco ženska in ena bralka ali bralec bere vmesno prozno besedilo. Če zna »črni muc« še čisto malo brenkati na kitaro, bo dogodek še bolj zanimiv!

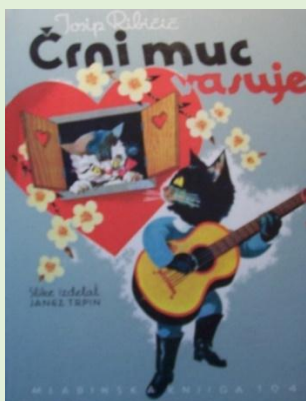
Vsekakor bi besedilo (ob ilustracijah!) starejši najprej prebrali otrokom. Doživeto, nagajivo in humorno. Potem šele, če bi otroci želeli, bi jim razložili morebitne neznan besede. In se pogovarjali o tem, kako je črni muc šest dni počasi osvajal belo muco in kaj vse ji je obljubljal (da ima svoj grad, hlev z živino, svinjak, kokošnjak ... miši na podstrehi in ptice pod nebom).

Bela muca je obiskovala šolo, no, vsaj na njeni strehi je sedela, pa je mucu zastavljala računske in druge uganke, da bi mu pokazala, da je ni vreden. Poleg tega so muca preganjali (na glavo mu je nekdo zilil vodo, nekdo drug mu je vrgel poleno na rep itd.). Toda muc je kljub vsem nezgodam vztrajen, mucino odklanjanje pa ga celo spodbuja. Muca se črnega muca brani samo v začetku tedna, potem pa ji njegovo dvorjenje postaja vse bolj všeč ... in v nedeljo »muca končno reče »da« in odideta v mucev »grad brez oken in vrat««.

Ko se naslednje jutro zbudita na slami pod kozolcem, je mucu jasno, da so bile muceve obljube prazne ... Njune prepire nekako zgladi sedem mladičev, trije so beli, trije so črni, eden pa črno-bel. Precej boleč (in morda malo manj primeren za sodobne otroke) pa se mi zdi pogovor mame muce z mladiči, češ, da je njihov oče fičfirič.

Besedilo sodi v klasično literaturo za otroke, ki pa seveda v sodobnem času ni uvrščeno v UN, domače branje idr. Prazne obljube in pristanek v realnosti zakona so itak izkušnje odraslih. Prav tako najbrž muceva strast in vztrajnost. In prav tako mucina puhlost in sprenevedanje. (Zakaj je potem besedilo sploh veljajo za otroško? Ker takoj po 2. sv. vojni - slikanica je prvič izšla leta 1946 - ni bilo otroških knjig? Ali pa je bila otroška literatura bolj iskrena do otrok in tudi bolj vzgojna?)

Nadaljnje spodbude za branje:

Ribičič, Josip: *Črni muc vasuje*. Slike izdelal Janez Trpin.
Ljubljana: Mladinska knjiga, 1946 in 1985, 36 str.

Tole bo spet samo za odrasle sladokusce: primerjava prvotnega besedila, kako ga je zapisal Josip Ribičič, s sodobnim, kakor ga je osvežila Jelena Isak Kres.

Tole pa bi bilo tudi za otroke: primerjava ilustracij Janeza Trpina v prvotni slikanici z ilustracijami Lee Vučko v prenovljeni izdaji. Prvotna slikanica je imela 36 strani, sodobna jih ima 68; takšno povečanje strani je na račun ilustracij. Tudi format je drugačen.

Črni muc vasuje je doživel nekaj zvočnih zapisov, lutkovnih in gledaliških upodobitev. Na prvi udarec sem na spletu našla tole: <https://www.youtube.com/watch?v=thEWDz2WL-g>
(Uprizoritev je precej podobna temu, kakor sem si tudi jaz zamislila glasno branje. Juhej!)

Josip Ribičič je napisal več – morda otrokom bolj primernih pravljic, najbolj znani sta:

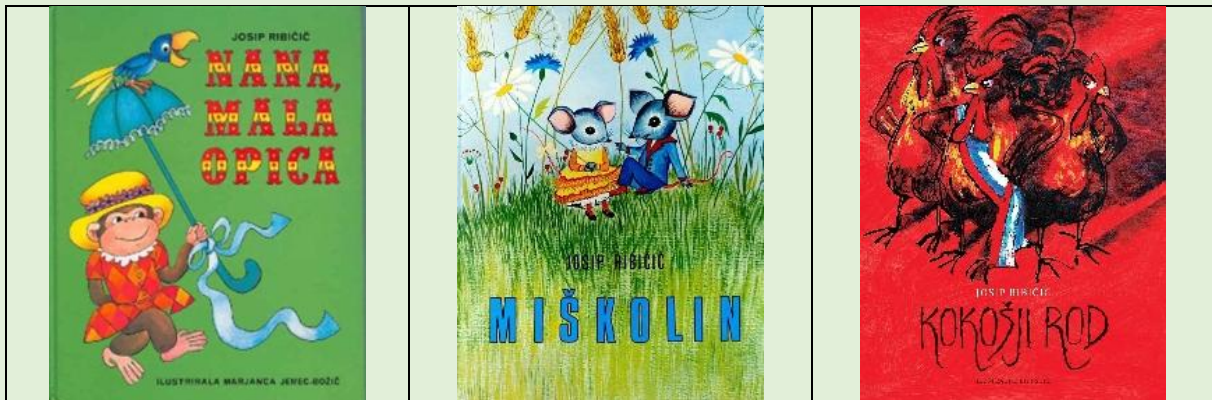
Nana, mala opica. Ilustr. Marjanca Jemec-Božič. (Mladinska knjiga, 1999) 46 str., več ponatisov

Miškolin. Ilustr. Jelka Reichman. (Mladinska knjiga, 1998), 48 str., več ponatisov

Naj opozorim še na slikanico:

Kokošji rod : mladim in starim v poduk in zabavo. Ilustracije Ejti Štih. Vida: 2022, ob stoletnici prve izdaji. Že podnaslov pove, da ni namenjena samo mladim bralcem.

Je pa predstavljena v Priporočilnici: <https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/kokosji-rod>

mag. Tilka Jamnik